

3. Vývoj počtu sebevražd

ČSÚ má k dispozici údaje o počtu sebevražd za území srovnatelném s dnešní Českou republikou za období od roku 1876. Pokud z porovnávání vyloučíme rok 1917, neboť údaj tohoto roku (1 393 případů) působí nevěrohodně (společně s rokem 1918 se tyto roky značně odlišují od roků okolních), pak jsou počty sebevražd všech pěti let hodnoceného období menší než kdykoliv dříve. Rok 2007 s počtem 1 375 zemřelých sebevraždou je rokem s historicky nejmenším počtem, druhý je rok 2008. Oba uvedené roky jsou dokonce i pod úrovní roku 1917.

Naproti tomu největší počty byly ve vzdálené historii – první lokální maximum bylo v roce 1913 – 3 205 případů a absolutní vrchol byl s počtem 4 007 sebevražd v roce 1934.

Počet sebevražd

Období po druhé světové válce je možno rozdělit do dvou základních období. Nejprve vzestup z hodnot okolo 2 tis. na poválečný největší počet 2 824 případů v roce 1970, pak pokles, který byl v některých časových úsecích i výrazný. Po roce 1970 stále platí, že každé následující pětileté období přináší snížení počtu sebevražd.

Sebevraždy v pětiletých obdobích

Období	Počet	Průměrný roční počet na 100 tis. obyvatel	Index (předchozí období = 100%)
1946 - 1950	10 231	23,4	x
1951 - 1955	10 665	23,2	104,2
1956 - 1960	12 033	25,2	112,8
1961 - 1965	12 097	25,0	100,5
1966 - 1970	13 656	27,7	112,9
1971 - 1975	12 869	25,9	94,2
1976 - 1980	11 421	22,3	88,7
1981 - 1985	10 809	20,9	94,6
1986 - 1990	9 974	19,3	92,3
1991 - 1995	9 417	18,2	94,4
1996 - 2000	8 106	15,7	86,1
2001 - 2005	8 023	15,7	99,0
2006 - 2010	7 120	13,7	88,7

Bližší pohled na jednotlivé roky sledovaného časového úseku ukazuje, že počty sebevražd se udržovaly na velmi nízké úrovni, v roce 2007 dokonce na novém historickém minimu. V posledních třech letech došlo ale k nárůstu, který byl v roce 2009 i 2010 výraznější. Přesto však zůstává i údaj posledního roku hodnoceného pětiletí menší než v kterémkoliv dřívějším poválečném roce před zde posuzovaným časovým obdobím.

Sebevraždy absolutně a relativně

	2006	2007	2008	2009	2010
Počet	1 400	1 375	1 379	1 464	1 502
Index (průměr 2006 - 2010 = 100%)	98,3	96,6	96,8	102,8	105,5
Počet na 100 tis. obyvatel	13,6	13,3	13,2	14,0	14,3

V hodnoceném pětiletém intervalu klesl podíl zemřelých sebevraždou z celkového počtu zemřelých na 1,3 – 1,4 %, v roce 2008 to bylo až na dosavadní minimum – 1,314 %. Pokles počtu sebevražd byl ale opět pomalejší než úmrtí na ostatní vnější příčiny a tak se dále jejich podíl zvýšil - v roce 2010 až na čtvrtinu z celkového počtu úmrtí na vnější příčiny. Až do počátku 80.let minulého století býval však podíl větší a to i podstatně (např. na počátku 20.let minulého století tvořily sebevraždy přes polovinu zemřelých z vnějších příčin, koncem 60.let to byla stále ještě třetina).

Také porovnání počtu zemřelých při dopravních nehodách a sebevraždou pokračovalo v tendencích předchozího pětiletí; tzn. úbytek obětí dopravních nehod byl podstatně větší než zemřelých sebevraždou. V posledním roce období převýšila úmrtí sebevraždou úmrtí dopravními nehodami až o 595 osob, v relativním vyjádření je to o 66 %. Větší rozdíl než v roce 2010 byl naposledy před 21 lety. Zatím pouze jedenkrát (v roce 1969) byl počet sebevražd menší než počet zemřelých při dopravních nehodách.

Za celé období let 2006–2010 zemřelo sebevraždou o 1 685 osob více než při dopravních nehodách. I toto srovnání ilustruje význam, jaký sebevraždy v současné naší společnosti mají.

Podíl sebevražd ze zemřelých

	Průměr za roky 2001 - 2005	2006	2007	2008	2009	2010	Průměr za roky 2006 - 2010
Podíl z celkového počtu zemřelých v %	1,48	1,34	1,31	1,31	1,36	1,41	1,35
Podíl z počtu zemřelých vnějšími příčinami v %	23,3	23,9	22,6	22,7	24,6	25,0	23,8